

Vlaanderen
is landbouw & visserij

DE VLAAMSE MELKVEEBAROMETER

EERSTE KWARTAAL 2023

DEPARTEMENT
LANDBOUW
& VISSERIJ

www.vlaanderen.be/landbouw

DE VLAAMSE MELKVEEBAROMETER

Eerste kwartaal 2023

Colofon

Samenstelling

Departement Landbouw en Visserij

Auteur

Jan De Samber, Matti Defillet

Verantwoordelijk uitgever

Patricia De Clercq, secretaris-generaal Departement Landbouw en Visserij

Depotnummer

D/2023/3241/216

Lay-out

Vlaamse overheid

Voor meer informatie over het rapport kunt u contact opnemen met de auteur(s) van het rapport. Ons e-mailadres is als volgt samengesteld: VOORNAAM.NAAM@LV.VLAANDEREN.BE. Ons generiek adres is LANDBOUWCIJFERS@LV.VLAANDEREN.BE.

U vindt onze rapporten terug op:

WWW.VLAANDEREN.BE/LANDBOUWCIJFERS

Vermenigvuldiging en/of overname van gegevens zijn toegestaan mits de bron expliciet vermeld wordt:

De Samber J. & Defillet M. (2023) *De Vlaamse melkveebarometer, eerste kwartaal 2023*, Departement Landbouw en Visserij, Brussel.

Graag vernemen we het als u naar dit rapport verwijst in een publicatie. Als u een exemplaar ervan opstuurt, nemen we het op in onze bibliotheek.

Wij doen ons best om alle informatie, webpagina's en downloadbare documenten voor iedereen maximaal toegankelijk te maken. Als u echter toch problemen ondervindt om bepaalde gegevens te raadplegen, willen wij u hier graag bij helpen. U kunt steeds contact met ons opnemen.

Deze publicatie werd door het Departement Landbouw en Visserij met de meeste zorg en nauwkeurigheid opgesteld. Er wordt evenwel geen enkele garantie gegeven omtrent de juistheid of de volledigheid van de informatie in deze publicatie. De gebruiker van deze publicatie ziet af van elke klacht tegen het Departement Landbouw en Visserij of zijn ambtenaren, van welke aard ook, met betrekking tot het gebruik van de via deze publicatie beschikbaar gestelde informatie.

In geen geval zal het Departement Landbouw en Visserij of zijn ambtenaren aansprakelijk gesteld kunnen worden voor eventuele nadelige gevolgen die voortvloeien uit het gebruik van de via deze publicatie beschikbaar gestelde informatie.

INHOUD

1	Samenvatting	5
2	Melkprijs.....	5
3	Bedrijfseconomische resultaten	6
3.1	Resultaten als index	6
3.2	Resultaten in euro per honderd liter melk	8
4	Begrippenlijst.....	10
5	Aanpassingen	11

1 SAMENVATTING

De conjunctuur in de Vlaamse melksector daalt in het eerste kwartaal van 2023 voor het eerst sinds het begin van 2021. De melkprijs daalt sterk in het eerste kwartaal. De economische situatie blijft nog steeds hoog boven de referentieperiode van 2017-2021 liggen.

De index van het actuele bruto saldo daalt van 211,5 in het vierde kwartaal van 2022 naar 166,0 in het eerste kwartaal van 2023. Deze daling wordt veroorzaakt door een lagere melkprijs. De melkprijs daalt met -16%, van 60,18 euro per honderd liter in kwartaal vier van 2022 naar 50,80 euro in kwartaal één van 2023. De index van het voortschrijdend bruto saldo, als maatstaf voor de rentabiliteit in het laatste jaar, neemt licht toe van 186,3 naar 189,5.

In monetaire termen bedraagt het bruto saldo in het eerste kwartaal van 2023 30,14 euro per honderd liter en het familiaal arbeidsinkomen 17,49 euro per honderd liter. In het voorgaande kwartaal was dat respectievelijk 38,40 en 25,74 euro per honderd liter.

De Vlaamse melkveebarometer geeft de resultaten van de Vlaamse melkveesector weer van 2013 tot en met het eerste kwartaal van 2023. De barometer wordt berekend op bedrijfstakniveau en houdt uitsluitend rekening met de activiteiten verbonden aan melkvee. Jaarlijks schuift de vijfjarige referentieperiode één jaar op.

2 MELKPRIJS

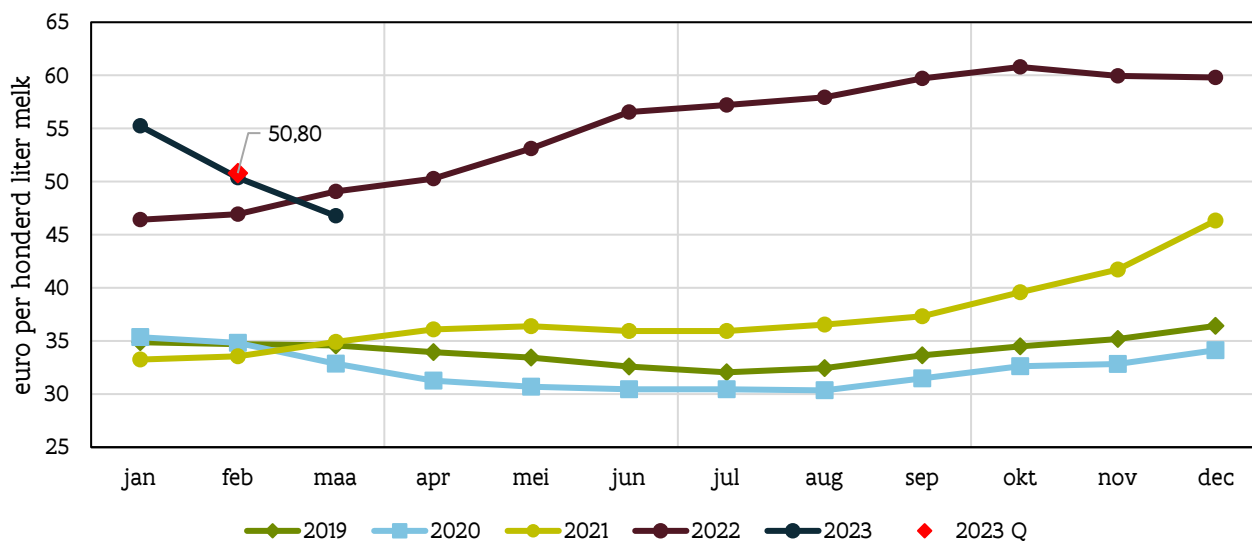
De reële melkprijs in euro per honderd liter daalt sterk in het eerste kwartaal van 2023, nadat er in de voorgaande periodes telkens een stijging was. De melkprijs daalt in elke maand van het eerste kwartaal.

De kwartaalprijs daalt van 60,18 euro per honderd liter in het vierde kwartaal van 2022 naar 50,80 euro in het eerste kwartaal van 2023, een daling met -16%.

De melkprijs is de meest bepalende opbrengstfactor, maar is onderhevig aan volatiliteit. De melkprijs bepaalt, samen met de prijs van nuchtere kalveren en reforme koeien, de index van de opbrengsten.

Figuur 1: maandelijkse melkprijs in euro per honderd liter voor 2019 tot en maart 2023 en het gemiddelde per kwartaal voor 2023

Bron: Belgische Confederatie van de Zuivelindustrie (BCZ) en Departement Landbouw en Visserij

3 BEDRIJFSECONOMISCHE RESULTATEN

3.1 RESULTATEN ALS INDEX

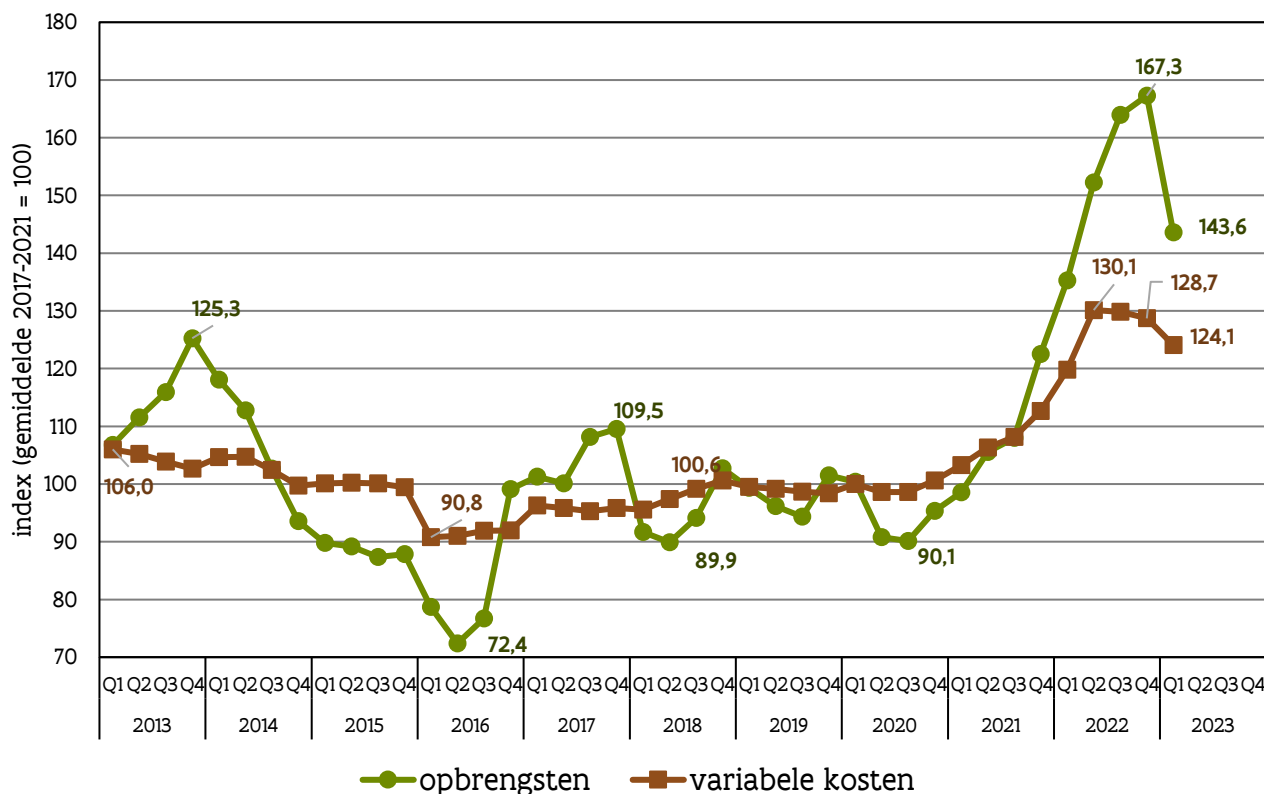
De index toont de situatie in een specifiek kwartaal ten opzichte van een referentieperiode. Het gemiddelde van de vijfjarige periode 2017-2021 heeft een indexwaarde gelijk aan 100.

De index van de opbrengsten daalt van 167,3 in het vierde kwartaal van 2022 naar 143,6 in het eerste kwartaal van 2023. De melkprijs neemt sterk af. De prijs van reforme koeien blijft constant en de prijs van nuchtere kalveren neemt sterk toe.

De index van de variabele kosten daalt licht: van 128,7 naar 124,1 in het eerste kwartaal van 2023. De prijzen van energie, meststoffen en mengvoeder nemen af.

Figuur 2: index van de opbrengsten en variabele kosten per kwartaal voor de periode 2013-2023

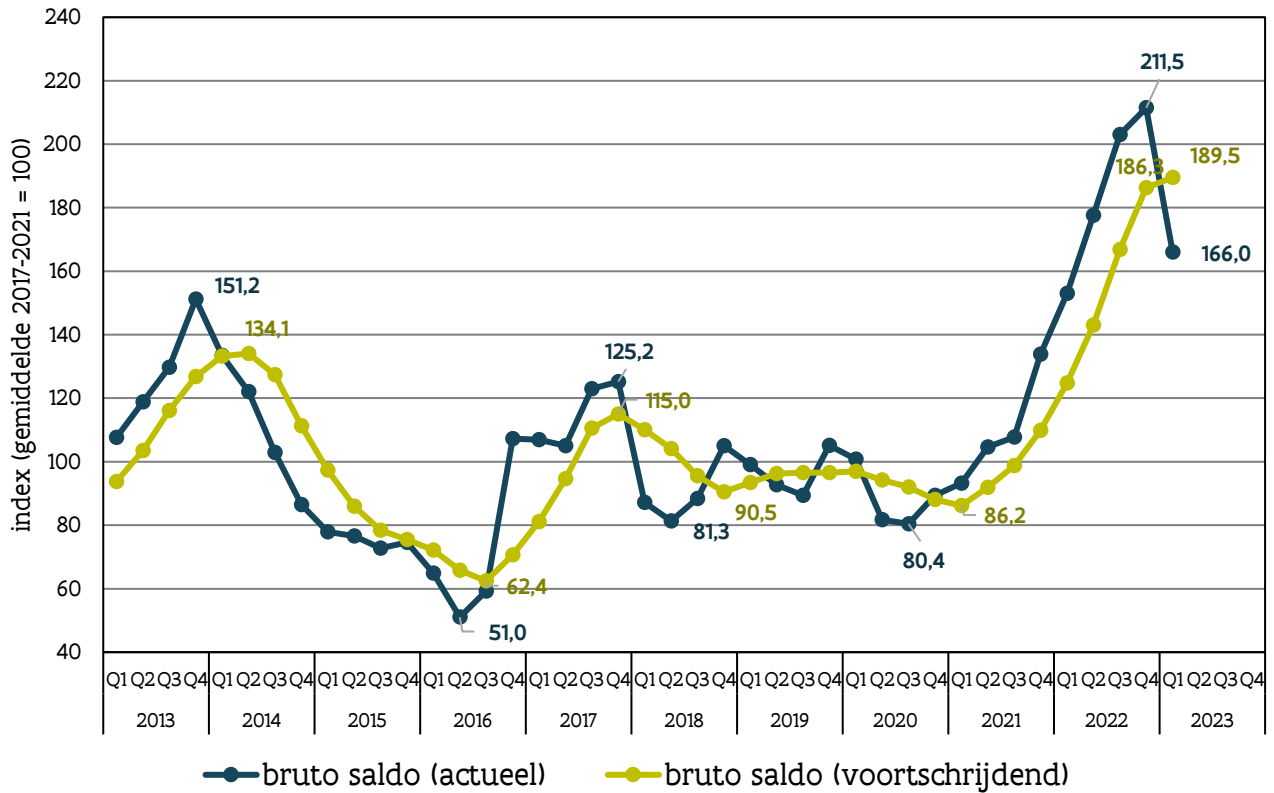
Bron: Departement Landbouw en Visserij. Het gemiddelde van de opbrengsten en de variabele kosten voor de periode 2017 tot en met 2021 is gelijk aan een indexwaarde van 100.

Het actuele bruto saldo is gelijk aan het verschil tussen opbrengsten en variabele kosten en is een indicator van de actuele economische situatie. Het voortschrijdend bruto saldo is het gemiddelde bruto saldo van de vier voorgaande kwartalen en geeft een bijkomend zicht op de rentabiliteit in de melkveehouderij tijdens het afgelopen jaar.

De index van het actuele bruto saldo neemt sterk af van 211,5 in het vierde kwartaal van 2022 naar 166,0 in het eerste kwartaal van 2023. Het bruto saldo ligt zo nog ver boven het gemiddelde referentieniveau van 2017-2021. De opbrengsten dalen harder dan de variabele kosten, wat zorgt voor een neerwaartse evolutie. Voor het voortschrijdend bruto saldo blijft een stijging zichtbaar. De sterke resultaten van de afgelopen periode trekken de opwaartse evolutie vanaf 2021 nog verder door. De voortschrijdende index stijgt van 186,3 naar 189,5 en blijft zo boven de vijfjarige referentieperiode liggen.

Figuur 3: index van het actueel en voortschrijdend bruto saldo per kwartaal voor de periode 2013-2023

Bron: Departement Landbouw en Visserij. Het gemiddelde van het actueel en voortschrijdend bruto saldo voor de periode 2017 tot en met 2021 is gelijk aan een indexwaarde van 100

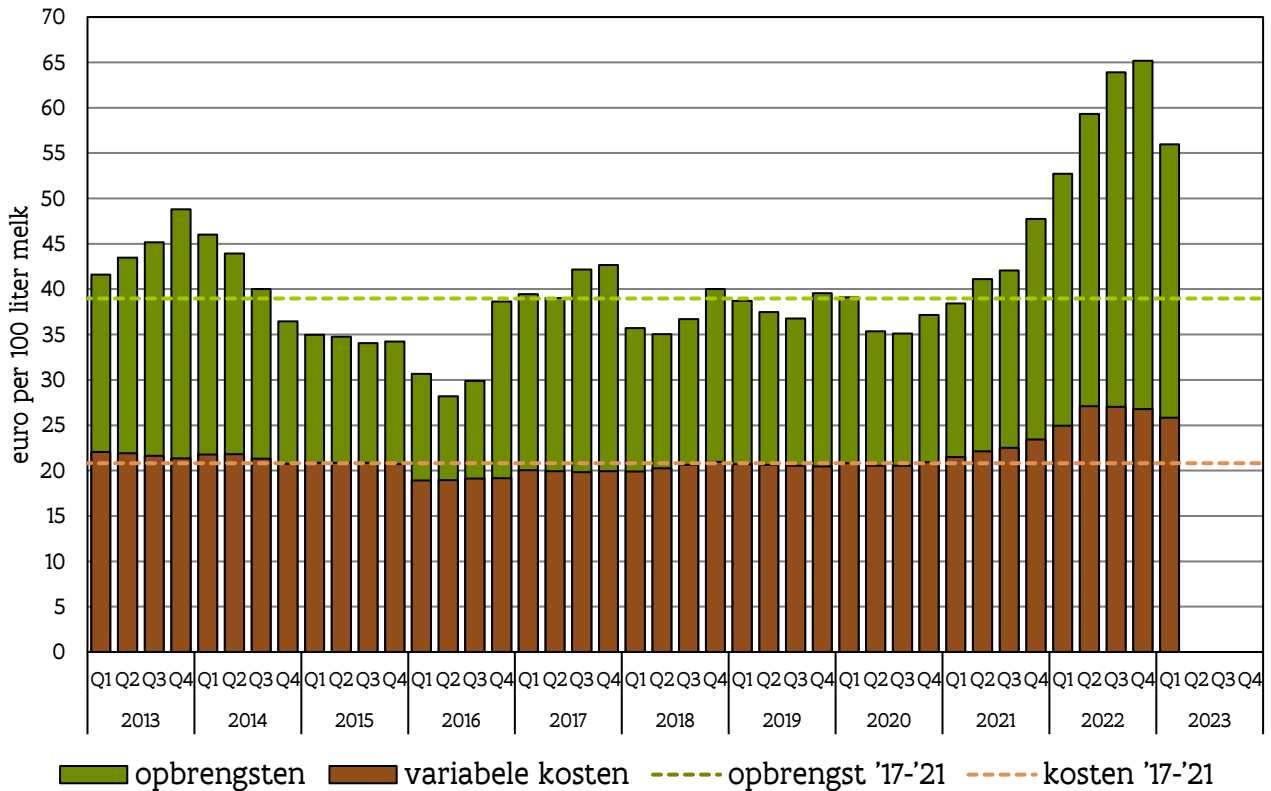
3.2 RESULTATEN IN EURO PER HONDERD LITER MELK

De resultaten uitgedrukt in monetaire termen tonen de opbrengsten, de variabele kosten, het bruto saldo en het familiaal arbeidsinkomen per honderd liter melk.

In het eerste kwartaal van 2023 dalen de opbrengsten van 65,19 naar 55,96 euro per honderd liter. Dat is hoger dan het vijfjarige gemiddelde (2017-2021) van 38,97 euro per honderd liter. De variabele kosten dalen licht en gaan van 26,79 naar 25,82 euro per honderd liter. Dat is eveneens hoger dan het vijfjarige gemiddelde (2017-2021) van 20,82 euro per honderd liter.

Figuur 4: opbrengsten en variabele kosten per honderd liter melk per kwartaal voor de periode 2013-2023 en het gemiddelde van de vijfjarige periode 2017-2021

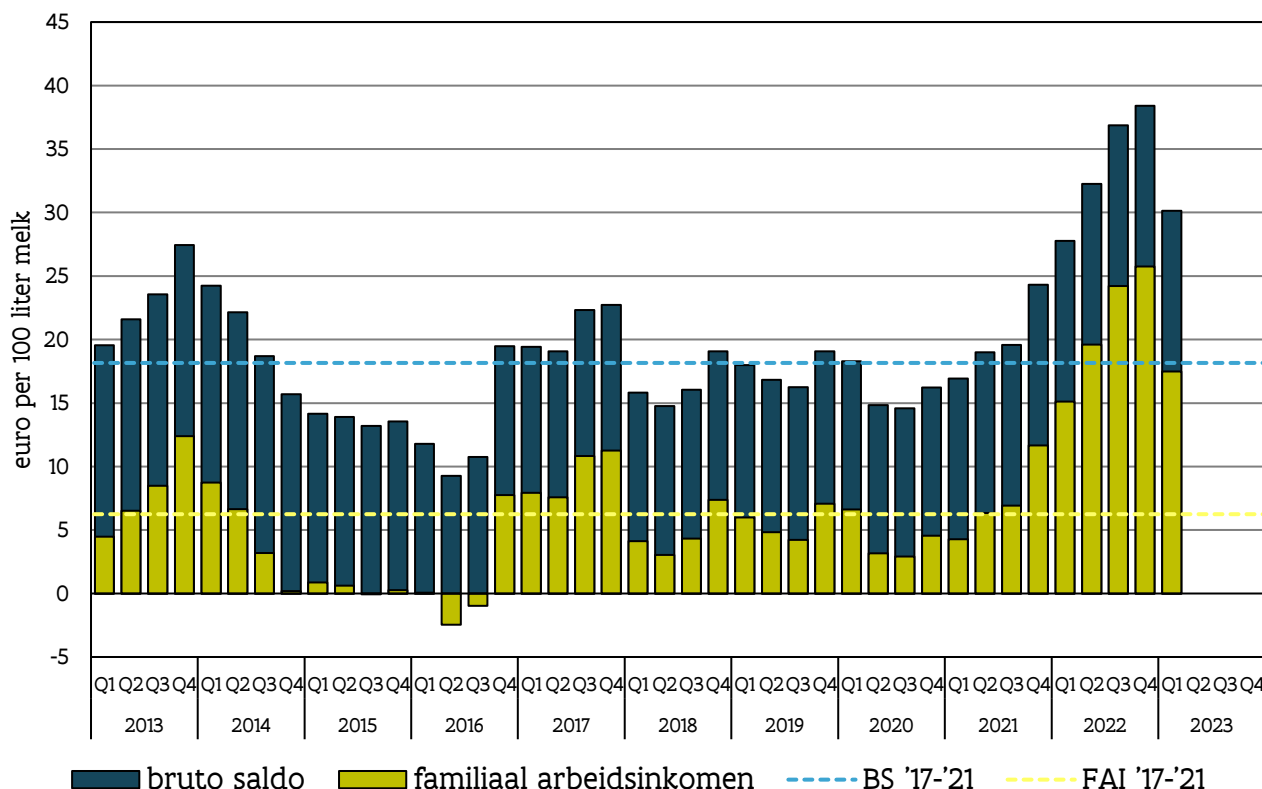
Bron: Departement Landbouw en Visserij

Het bruto saldo is het verschil tussen opbrengsten en variabele kosten. De evolutie van deze twee variabelen verklaart ook de daling van het bruto saldo per honderd liter: van 38,40 in het vierde kwartaal van 2022 naar 30,14 euro per honderd liter in het eerste kwartaal van 2023. Het bruto saldo ligt duidelijk hoger dan het gemiddelde van de vijfjarige periode 2017-2021 van 18,16 euro per honderd liter.

Het familiaal arbeidsinkomen is het bruto saldo waarvan de vaste kosten afgetrokken worden. Dat is wat overblijft als vergoeding voor de eigen arbeid van de landbouwer en eventuele meewerkende familieleden. In het eerste kwartaal van 2023 daalt het familiaal arbeidsinkomen van 25,74 naar 17,49 euro per honderd liter. Dat is opvallend hoger dan het vijfjarige gemiddelde (2017-2021) van 6,25 euro per honderd liter.

Figuur 5: bruto saldo en familiaal arbeidsinkomen per honderd liter melk per kwartaal voor de periode 2013-2023 en het gemiddelde van de vijfjarige periode 2017-2021

Bron: Departement Landbouw en Visserij. BS: bruto saldo; FAI: familiaal arbeidsinkomen

4 BEGRIPPENLIJST

- De **opbrengsten** zijn de som van alle opbrengsten van het melkveebedrijf. Deze omvatten o.a. de verkoop van melk, de verkoop van nuchtere kalveren en reforme koeien en alle overige opbrengsten.
- De **variabele kosten** omvatten alle kosten die rechtstreeks te maken hebben met de productie. Deze omvatten o.a. de aankoop van krachtvoeder, de aankoop en productie van ruwvoeder, energiekosten, dierenartskosten, kosten voor kunstmatige inseminatie en overige variabele kosten.
- Het **bruto saldo** is het verschil tussen de opbrengsten en variabele kosten. Het bruto saldo is het bedrag dat beschikbaar is voor het betalen van de vaste kosten en wat daarna overblijft als vergoeding voor eigen inbreng van productiefactoren: eigen arbeid, grond en kapitaal.
- Het **actueel bruto saldo** is het bruto saldo op een bepaald moment. Het **voortschrijdend bruto saldo** is in deze publicatie het gemiddelde van de vier voorgaande kwartalen en geeft een bijkomend zicht op de rentabiliteit van het afgelopen jaar.
- Het **familiaal arbeidsinkomen** wordt verkregen door de totale vaste kosten (o.a. pacht, kosten aan grond, gebouwen en werktuigen, fictieve intresten, betaalde lonen) af te trekken van het bruto saldo. Dit familiaal arbeidsinkomen is wat de landbouwer overhoudt ter compensatie van de inbreng van zijn eigen arbeid.

